

SKUPNOST

Österreichische Post AG
Sponsoring Post / GZ 05Z036464
Poštni urad / Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Celovec

November | november 2016 | Številka 2 (52)

V globoki žalosti se poslavljamo od Hanzija Ogrisa starejšega. Narodna skupnost je izgubila veliko osebnost z odprtim srcem za soljudi in potrebe koroških Slovencev (stran 3).

In tiefer Trauer verabschieden wir uns von Johann Ogris sen. Die Volksgruppe hat eine große Persönlichkeit mit offenem Herzen für die Anliegen seiner Mitmenschen verloren (Seite 3).

Vir/Quelle: Kulmesch

Priznanje za glasbeno ustvarjanje
Auszeichnung für musikalisches
Schaffen

Skladatelju Hanziju Artaču so podelili
„Ehrenkrug“

Komponist Hansi Artač erhielt den
„Ehrenkrug“

Stran / Seite 2–3

Obisk v znamenju Evropske unije
Besuch im Zeichen der Europäischen
Union

Delegacija SLOMAK-a je bila na obisku v
Strasbourg

Eine Delegation der SLOMAK war auf Besuch
in Strasbourg/Straßburg

Stran / Seite 3

Zgodovinski uspeh pri volitvah
Historischer Erfolg bei Wahlen

SJK je dosegla četrti mandat
v kmetijski zbornici

SJK erreichte viertes Mandat
in der Landwirtschaftskammer

Stran / Seite 2, 4

Vir/Quelle: Dolinschek

Bernard Sadovnik
predsednik SKS / Vorsitzender der SKS

Skupno/ Gemeinsam

Kmečkoborske volitve so bile za Skupnost južnokoroških kmetov zelo uspešne. SJK je pridobila 4. mandat v zbornici, kar je odmevalo preko koroških meja. SKS se še posebno veseli tega uspeha in čestita, kajti delovanje SJK nikdar ni bilo usmerjeno ideološko ampak strokovno v prid narodni skupnosti in južnokoroški regiji. Odprtost in strokovnost sta garanta ne le za uspeh pri volitvah, ampak tudi za uspešno uveljavljanje zastopnikov SJK v okviru zbornice. Župan Franc Jožef Smrtnik kot glavni kandidat pa je bil prav gotovo pikica na i. Uspešno delovanje v Železni Kapli in njegova prepoznavnost preko vse Koroške in še posebno njegove človeške vrline so bili motivacija za uspešno volilno gibanje. Ta uspeh naj nas vse še bolj združi in krepí še boljše sodelovanje vseh krovnih političnih organizacij. Skupno se bomo tudi na narodnopolitičnem področju še bolj uspešno uveljavili in tudi skupaj veselili vsakega uspeha posameznika.

Gemeinsam schaffen wir Unmögliches. So könnte man den historischen Wahlerfolg der Südkärntner Bäuerinnen und Bauern erklären. Franz Josef Smrtnik als Spitzenkandidat, der sich als Bürgermeister mit seiner Offenheit und seinem Einsatz für die Südkärntner Region schon öfters bewährt hat und weitere KandidatInnen waren Garant des Wahlerfolges. Die Gemeinschaft der Kärntner Slowenen und Sloweninnen gratuliert zu diesem historischen Ereignis auch in der Überzeugung, dass nur Gemeinsamkeit, Offenheit und der Einsatz für den Menschen und für die Region eine positive Entwicklung in Südkärnten gewährleisten.

Preko magnetofona do s Mit dem Magnetofon zu

Skladatelj Hanzi Artač iz Galicije je kot prvi koroški Slovenec prejel glasbeno priznanje „Ehrenkrug“. Zakaj mu melodije kradejo spanec in kako je preko glasbe spoznal drugo mater, nagrajenec razodeva v pogovoru.

Komponist Hansi Artač aus Gallizien hat als erster Kärntner Slowene den „Ehrenkrug“ erhalten. Im Interview verrät er, was ihm den Schlaf raubt und wie er durch die Musik seine zweite Mutter kennenlernen durfte.

Pia Kulmesch

Ko je kot mlad fantič pod Obirjem pasel krave, so se v njegovih mislih vedno znova oglašali melodije in akordi, pravi Hanzi Artač. Drugo za drugo je posnel z magnetofonom na kasete, dokler so se le-te začele kopičiti in Artača popeljale v Ljubljano. Tam se je naučil, kako naj spremeni zvok v vizualno obliko in spravi melodije na papir. Okoli 500 pesmi je uspešni skladatelj tako že ohranil – brezdomno pomemben košček kulture na Koroškem, ki ga nosijo pevke in pevcí, mešani, moški in ženski zbori, skozi desetletja. Dichterstein-Gemeinschaft Zammelsberg je Artača letos počastila kot zaslužno osebo in mu podelila „Ehrenkrug“ – priznanje, ki se uvršča v pisano zbirko nagrad in pohvale.

SKS: *Kateri občutki Vas spremljajo, če Vas hvalijo kot posebno zaslužno osebo na glasbeno-ustvarjalnem področju?*

Artač: Odlikovanja so zame priznanje za moje delo in dodatna motivacija za nadaljnje ustvarjanje. V posebno lepem spominu mi bodo ostale nagrade, ki sem jih s svojim ansamblom prejel leta 1977, 1978 ter 1979 na števerjanskem festivalu narodnozabavne glasbe, ali prvo mesto za kompozicijo „Ob reki Dravci“. Zelo razveselilo me je, ko je moja pesem „Silvija“ leta 1986 slovenski oddelek celovškega radia razglasil za „Pesem leta“ in tudi, da sem letos od nemškega pesniškega združenja Dichterstein-Gemeinschaft Zammelsberg prejel „Ehrenkrug“.

SKS: *Kako poteka proces ustvarjanja?*

Artač: Pridejo trenutki, ko mi melodije kar tako mrgolijo po glavi, so pa tudi dnevi, ko

ne morem napisati nobene pesmi. Večkrat se mi je tudi zgodilo, da mi je prišla na misel melodija sredi noči, in sem moral takoj vstati ter jo zapisati. Še posebno rad ustvarjam, če zunaj dežuje. Kapljanje dežja mi nekako prinaša ideje in čarobne speve, treba mi je potem le še odpreti srce in jih zapisati.

SKS: *Večina Vaših pesmi ima slovensko, nekatere nemško besedilo. Besedila so pogostoma prispevali drugi ustvarjalci. Katero sodelovanje je in bo ostalo v spominu?*

Artač: V nepozabnem spominu mi bo ostalo sodelovanje s pesnico Milko Hartman. Bila mi je nekako kot druga mati, veliko sem se od nje naučil, dala mi je mnogo narodne zavednosti. V posebno dobrem spominu mi bo ostalo tudi sodelovanje z mojstrom Bojanom Adamičem ter s kamniškim skladateljem, Samom Vremšakom. Najlepši vrhunec pa je bil zame leta 2011, ko mi je moja hčerka Marija napisala prvo besedilo „Das Leben ist ein Traum“. Do sedaj je napisala nekaj nad 50 besedil.

SKS: *Iz vidika kulturnega ustvarjalca – kako pesmi lahko prispevajo k boljšemu sožitju na Koroškem?*

Artač: Pesmi ne poznajo meja. Jezik pesmi je univerzalen, vsak ga razume. Prav pesem je moč, ki, bolje kot vsaka politika, odpravlja ovire v glavah ljudi. Kot skladatelj k boljšemu sožitju prispevam s tem, da skušam sodelovati tudi z nemškogovorečimi koroškimi ustvarjalci, kot na primer z Anno-Mario Kaiser. Prav v zvezi s tem sodelovanjem sem letos bil nagrajen z „Ehrenkrug“-om. Anna-Maria Kaiser je človek z izrazito srčno kulturo in odprtostjo, skupaj sva ustvarila do sedaj

rc poslušalcev den Herzen der Zuhörer

Njegova družina se je veselila s Hanzijem Artačem, ko mu je Dichterstein-Gemeinschaft Zammelsberg podelila priznanje „Ehrenkrug“.

Seine Familie freute sich mit Hansi Artač, als die Dichterstein-Gemeinschaft Zammelsberg ihn mit dem „Ehrenkrug“ auszeichnete.

Vir/Quelle: Privat/privatna slika

okoli 80 pesmi. Glede prihodnosti upam, da mi bo Bog dal še nekaj let, tako da bom lahko spravil na papir še vse tiste melodije, ki mi rojijo po glavi in jih mi narekuje srce.

Rund 500 Kompositionen entstammen der musischen Feder von Hansi Artač – zweifellos ein besonderes Stück Kultur in Kärnten, das (Chor-)Sängerinnen und Sänger durch die Jahrzehnte tragen. Die Dichterstein-Gemeinschaft Zammelsberg hat Artač dafür heuer mit dem „Ehrenkrug“ ausgezeichnet. Eine weitere Auszeichnung in der bunten Sammlung aus Dank und Anerkennung des Komponisten.

Gemeinschaft: Wie verläuft der Prozess musikalischen Schaffens?

Artač: Es gibt Momente, da schwirren die Melodien nur so in meinem Kopf umher, an anderen Tagen kann ich kein einziges Lied schreiben. Manchmal geschieht es, dass mir mitten in der Nacht eine Melodie einfällt und ich sofort aufstehe und sie

niederschreiben muss. Sehr gerne komponiere ich, wenn es draußen regnet.

Gemeinschaft: Sie arbeiten oft mit Künstlern zusammen, die Texte verfassen. Wer ist Ihnen in Erinnerung geblieben?

Artač: Die Zusammenarbeit mit Milka Hartmann ist für mich unvergesslich, sie war mir wie eine zweite Mutter. Auch Bojan Adamič und Samo Vremšak sind mir in besonders guter Erinnerung geblieben. Der schönste Höhepunkt aber war im Jahr 2011, als mir meine Tochter Marija ihren ersten Text „Das Leben ist ein Traum“ geschrieben hat.

Gemeinschaft: Aus dem Blickwinkel eines Künstlers – wie können Lieder zu einem besseren Miteinander in Kärnten beitragen?

Artač: Ein Lied ist die Kraft, die besser als jegliche Politik die Grenzen in den Köpfen der Menschen beseitigen kann. Als Komponist trage ich zum besseren Miteinander bei, indem ich versuche, auch mit deutschsprachigen Kärntner Künstlern zusammenzuarbeiten, wie mit Anna-Maria Kaiser. In diesem Kontext wurde ich heuer auch mit dem „Ehrenkrug“ ausgezeichnet.

SLOMAK v Strasbourg/ SLOMAK in Straßburg

Delegacija Slovenske manjšinske koordinacije (SLOMAK) je bila na obisku v Strasbourg. Srečala se je s predstavniki evropskega parlamenta, Sveta Evrope in drugih evropskih inštitucij ter opozarjala na vprašanje manjšin v Evropi. Po obisku je Nanti Olip, podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, po načelu rotacije prevzel vodstvo SLOMAK-a od Rudija Pavšiča iz Trsta.

Eine Delegation der slowenischen Minderheitenkoordination (SLOMAK) hat in Straßburg/Strasbourg das Europäische Parlament sowie den dort ansässigen Europarat besucht. Rudi Pavšič aus Triest hat nach dem Rotationsprinzip den Vorsitz im SLOMAK an Nanti Olip, den Obmannstellvertreter des Rates der Kärntner Slowenen, abgegeben.

Slovo od velike osebnosti/ Letzter Abschied

Še v zadnji izdaji smo praznovali njegov prejem Kugyjeve nagrade leta 2016. Globoko pretreseni se sedaj poslavljamo od Hanzija Ogrisa starejšega iz Bilčovsa, ki je v 89. letu življenja za vedno zaprl oči. Ogris ni bil le občinski in deželni politik ter gostilničar. Bil je oseba z velikim srcem, ki se je celo življenje zavzemala za potrebe soljudi ter manjšine in za to bila mnogokrat odlikovana. Najbližjim izrekamo iskreno sožalje.

Tief erschüttert müssen wir bekannt geben, dass Johann Ogris sen. aus Ludmannsdorf, Kugy-Preisträger des Jahres 2016, im 89. Lebensjahr für immer seine Augen geschlossen hat. Ogris war mehrfach ausgezeichnete Kommunal- und Landespolitiker sowie Gastwirt mit großem Herzen für seine Mitmenschen. Allen Angehörigen sprechen wir unser Mitgefühl aus.

Obisk na Koroškem/ Besuch in Kärnten

Imeniten obisk je potrdil zadovoljivi čezmejni odnos med Koroško in Slovenijo. Komisija državnega zbora republike Slovenije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu (s predsednikom Ivanom Hršakom na čelu) je obiskala šoli v Celovcu (slovensko gimnazijo in dvojezično trgovsko akademijo) ter dvojezično občino Globasnico. Tam je komisijo pozdravil tudi župan in predsednik SKS-a Bernard Sadovnik.

Die Kommission des Parlamentes der Republik Slowenien für die Beziehungen mit Minderheiten und Auslandsslowenen (unter Vorsitz von Ivan Hršak) besuchte Klagenfurt und die Gemeinde Globasnitz, wo die Parlamentsdelegation von Bürgermeister und Gemeinschaftsobmann Bernard Sadovnik begrüßt wurde.

Šola odpira vrata / Schule öffnet Türen

Slovenska gimnazija v Celovcu vabi na dan odprtih vrat, ki bo potekal v četrtek, 24. novembra, od 8.00–12.00h. Dijakinje in dijaki ter učiteljice in učitelji vodijo obiskovalce skozi šolo in predstavljajo posebnosti pouka – na primer zanimive eksperimente v pouku biologije ali fizike.

Das Slowenische Gymnasium in Klagenfurt lädt zum Tag der offenen Tür, der am Donnerstag, 24. November, von 8.00–12.00 Uhr stattfindet. Besucher erwarten unter anderem spannende Experimente.

www.mehrsprachigkeit.at
www.vecjezicnost.at

 [www.facebook.com/
Mehrsprachigkeit](https://www.facebook.com/Mehrsprachigkeit)

Osebe in osebnosti / Persönlichkeiten

Vir/Quelle: LPD/Janner

Tomaž Ogris, nekdanji deželni šolski nadzornik za dvojezično šolstvo, je prejel veliki častni znak dežele Koroške za trud na kulturnem in narodnopolitičnem področju. Čestitamo!

Thomas Ogris, Landeschulinspektor für das zweisprachige Schulwesen im Ruhestand, wurde für seine kulturpolitischen Verdienste mit dem Großen Ehrenzeichen des Landes Kärnten ausgezeichnet.

Vir/Quelle: Samuel Kubani

Ernest Petrič, pravnik, diplomat in Kugyjev nagrajenec leta 2013, praznuje novembra svoj 80. rojstni dan. Za jubilej SKS želi vse najboljše. Na mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Ernest Petrič, Jurist, Diplomat sowie Kugy-Preisträger des Jahres 2013, feiert im November seinen 80. Geburtstag. Zum Jubiläum wünschen wir ihm alles Gute, Gesundheit und Zufriedenheit!

Vir/Quelle: LPD/Janner

Hans Mosser, bivši učitelj, je bil prav tako odlikovan z velikim častnim znakom dežele Koroške – za vizije in delo v smislu povezovanja med narodoma. Prisrčne čestitke!

Hans Mosser, Pädagoge im Ruhestand, erhielt ebenfalls das Große Ehrenzeichen des Landes Kärnten – für seinen volksgruppenverbindenden Einsatz in Kärnten. Herzliche Gratulation!

KULTURNE NAGRADE +++ +++ KULTURPREISE

S kulturnimi nagradami v raznih kategorijah odlikuje dežela Koroška posebne dosežke:

Za področje ljudske kulture je odlikovan glasbeni etnolog Engelbert Logar; prejemnik posebne nagrade je Janez Strutz (področje znanosti), pospeševalni nagradi pa prejmeta socialni psiholog Daniel Wutti (področje znanosti) ter Verena Gotthardt (področje literature).

Der Kulturpreis des Landes Kärnten (Volkskultur) wird heuer Engelbert Logar überreicht; Johann Strutz erhält den Würdigungspreis (Wissenschaft), die Förderungspreise gehen an Daniel Wutti (Wissenschaft) und Verena Gotthardt (Literatur).

SJK NAVDUŠENA +++ +++SJK begeistert

Skupnost južnokoroskih kmetov in kmetov (SJK) z glavnim kandidatom, županom občine Železna Kapla Franc Jožefom Smrtnikom na čelu, se veseli uspeha pri volitvah v kmetijsko zbornico. SJK si je pridobila skoraj enajst odstotkov glasov in s tem dosegla zgodovinski uspeh.

Die Südkärntner Bauern und Bäuerinnen mit ihrem Spitzenkandidaten Franz-Josef Smrtnik konnten bei der Landwirtschaftskammerwahl das bisher beste Ergebnis erreichen.